

Datum **2018-02-23** (korrigerad 2018-03-09) FI Dnr 17-6342
Författare **Avdelningen för bankanalys**

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

De svenska bankernas kapitalkrav, fjärde kvartalet 2017

Finansinspektionen (FI) offentliggör kvartalsvis kapitalkraven för de största bankerna och kreditinstituten enligt tillsynskategorisering 1 och 2¹. I detta dokument redovisas dessa företags kapitalkrav och kapitalbas per utgången av det fjärde kvartalet 2017, inklusive värden för pelare 2.²

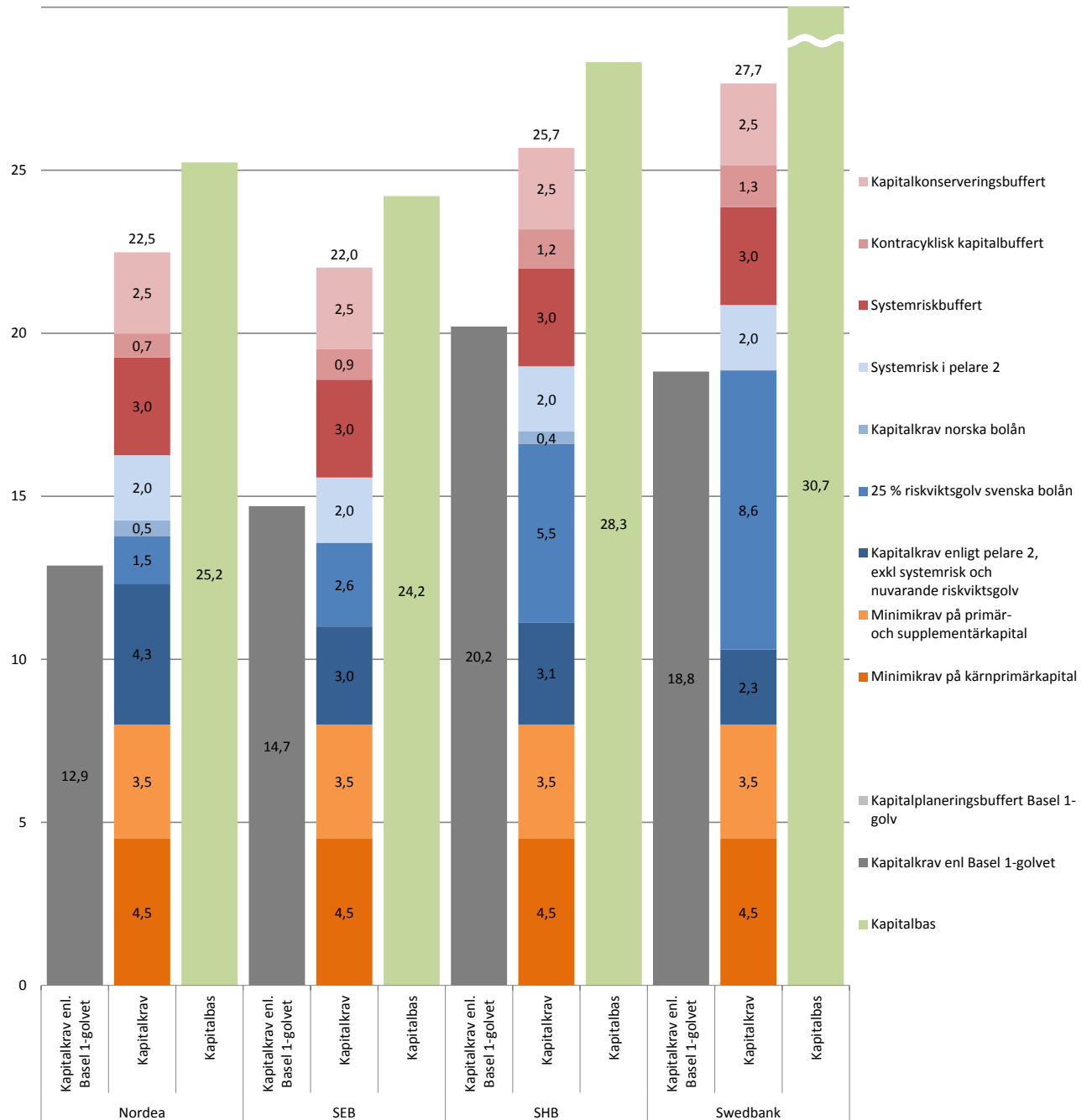
---

¹ FI klassificerar på årlig basis kreditinstitut i olika tillsynskategorier. Genom tillsynskategoriseringen tillämpar FI den europeiska banktillsynsmyndighetens (EBA) riktlinjer. Avanza Bank och Nordnet Bank omkategoriserades till tillsynskategori 2 2017 respektive sent 2016 och har därför ännu inte omfattats av den praxis för översyn och utvärdering (ÖuP) som tillämpats på övriga institut i denna promemoria. Därmed är de ännu inte inkluderade. När FI har slutfört översyn och utvärdering för Avanza Bank och Nordnet Bank, enligt generell praxis för företag inom tillsynskategori 2, kommer även de inkluderas i denna promemoria. En lista över kreditinstitutens tillsynskategorisering återfinns under följande länk:

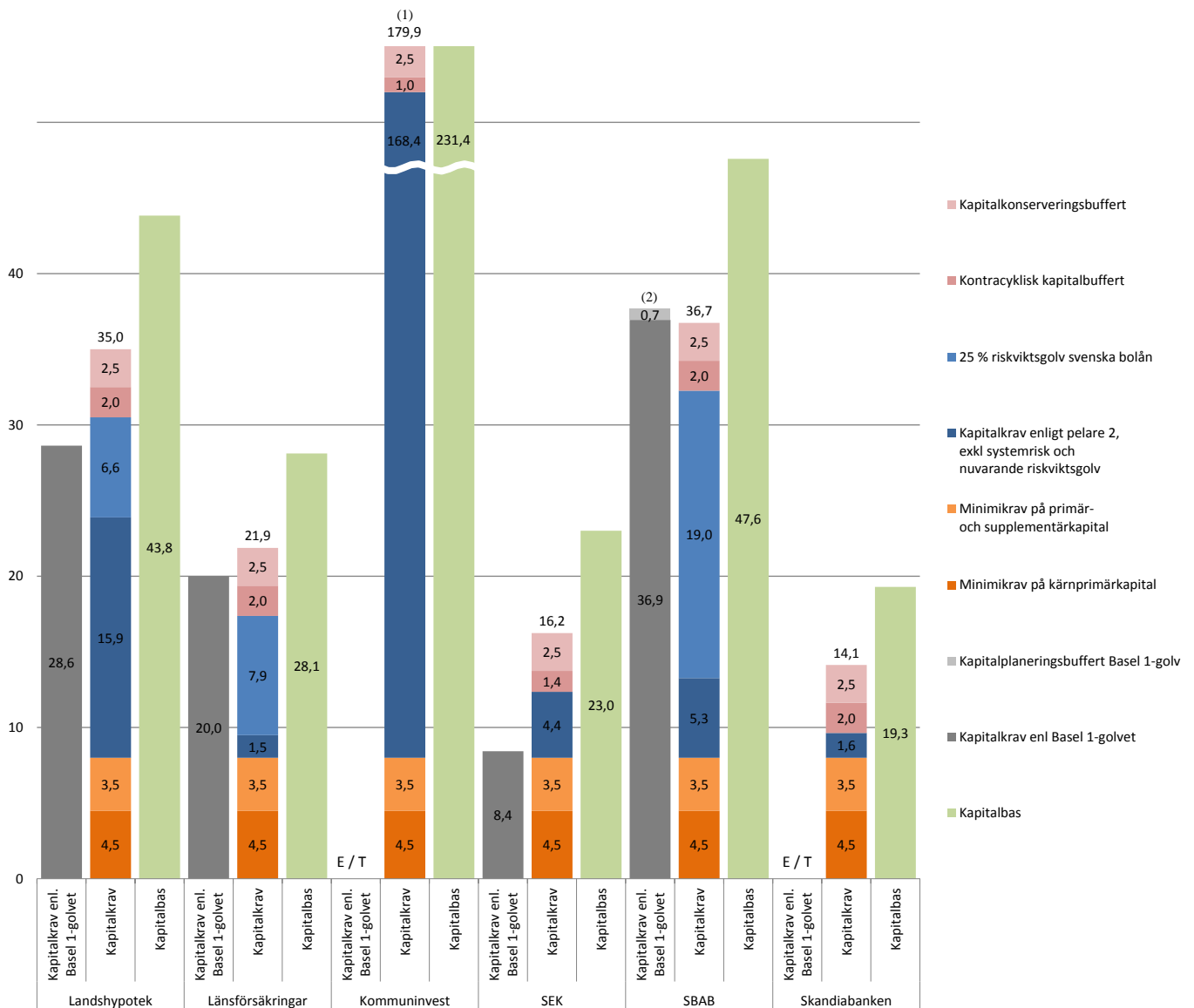
http://www.fi.se/contentassets/967c10f7a3134428bb66c8e89286aed0/osij_kategorisering2017_20160926.pdf

² Faktiska värden för pelare 2 i termer av ”Kapitalkrav enligt pelare 2, exklusive systemrisk och nuvarande riskviktsolv” avser Finansinspektionens ÖuP år 2017.

1 Totalt kapitalkrav, fyra storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

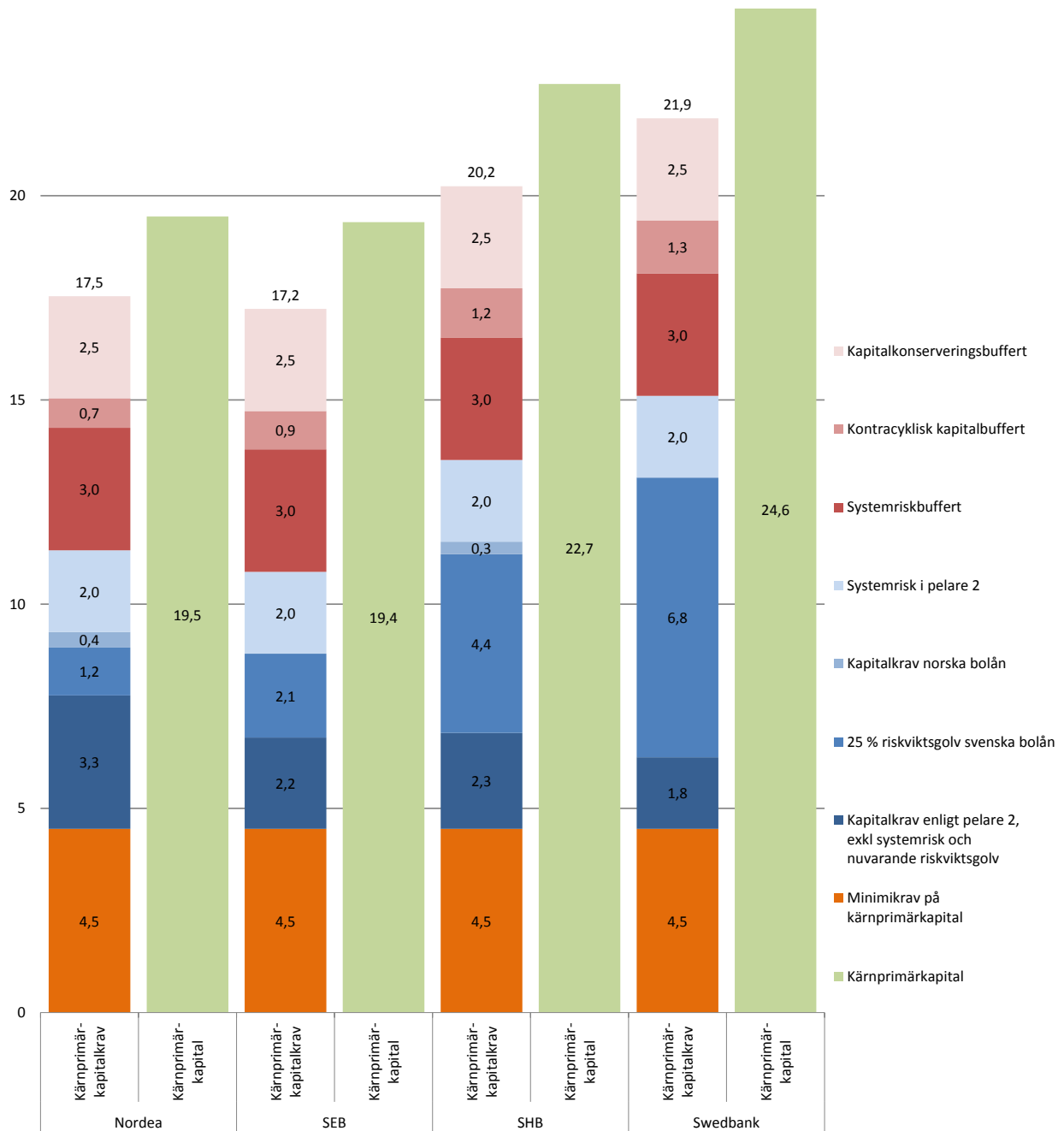

2 Totalt kapitalkrav, sex övriga företag som redovisas i denna promemoria (i procent av riskexponeringsbelopp)

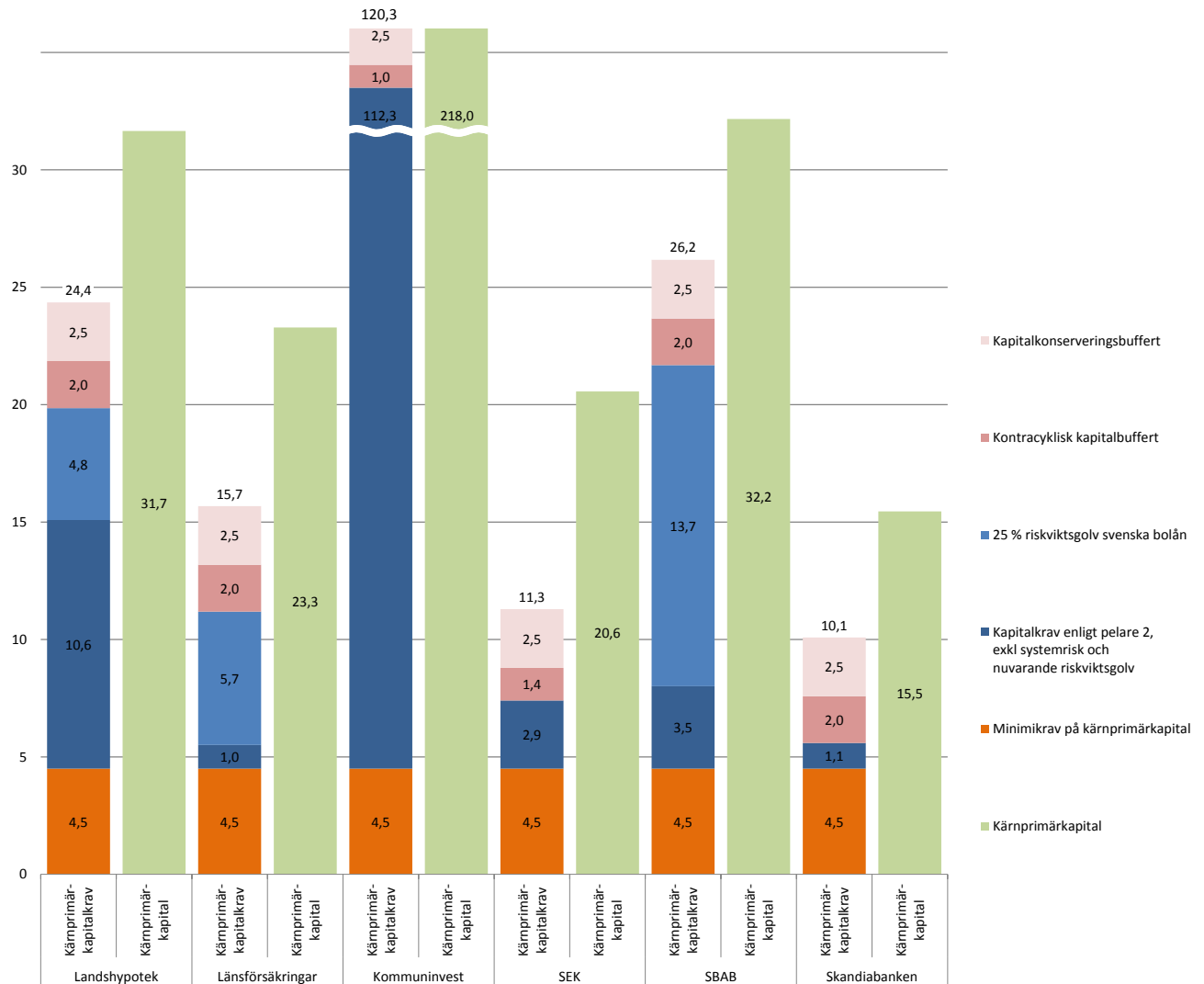

- (1) För att täcka risken för alltför låg bruttosoliditet har FI ålagt Kommuninvest ett kapitalpåslag i pelare 2 som innebär att kapitalbasen ska uppgå till minst 1,5 procent av bruttoexponeringsbeloppet.
- (2) Det gällande kapitalkravet för SBAB detta kvartal är kapitalkrav enligt regelverket kring Basel 1-golvet. Därför redovisas för SBAB detta kapitalkrav som Basel 1-golvet inklusive kapitalplaneringsbuffert, totalt 37,6 procent av riskexponeringsbeloppet.

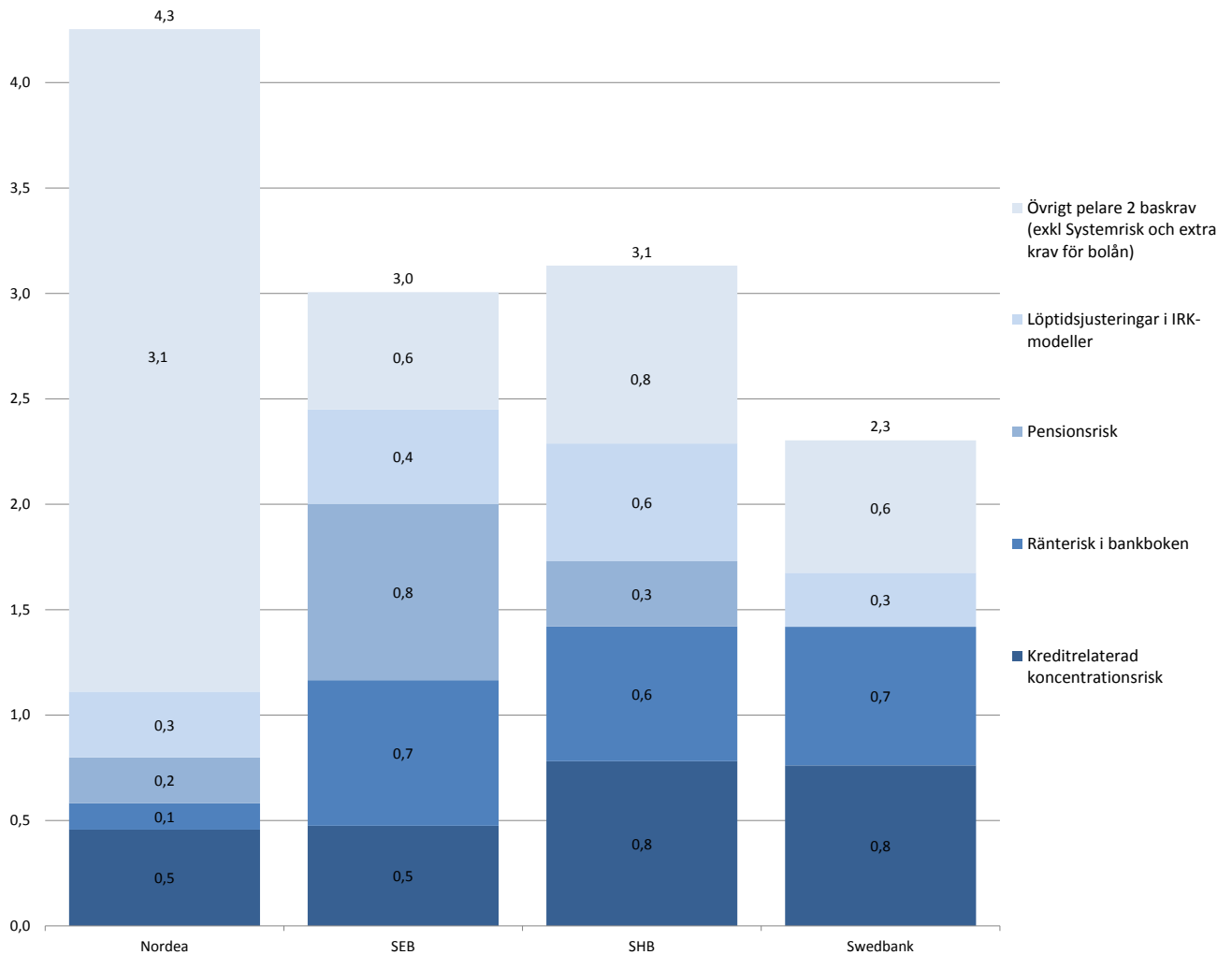
3 Kärnprimärkapitalkrav, fyra storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

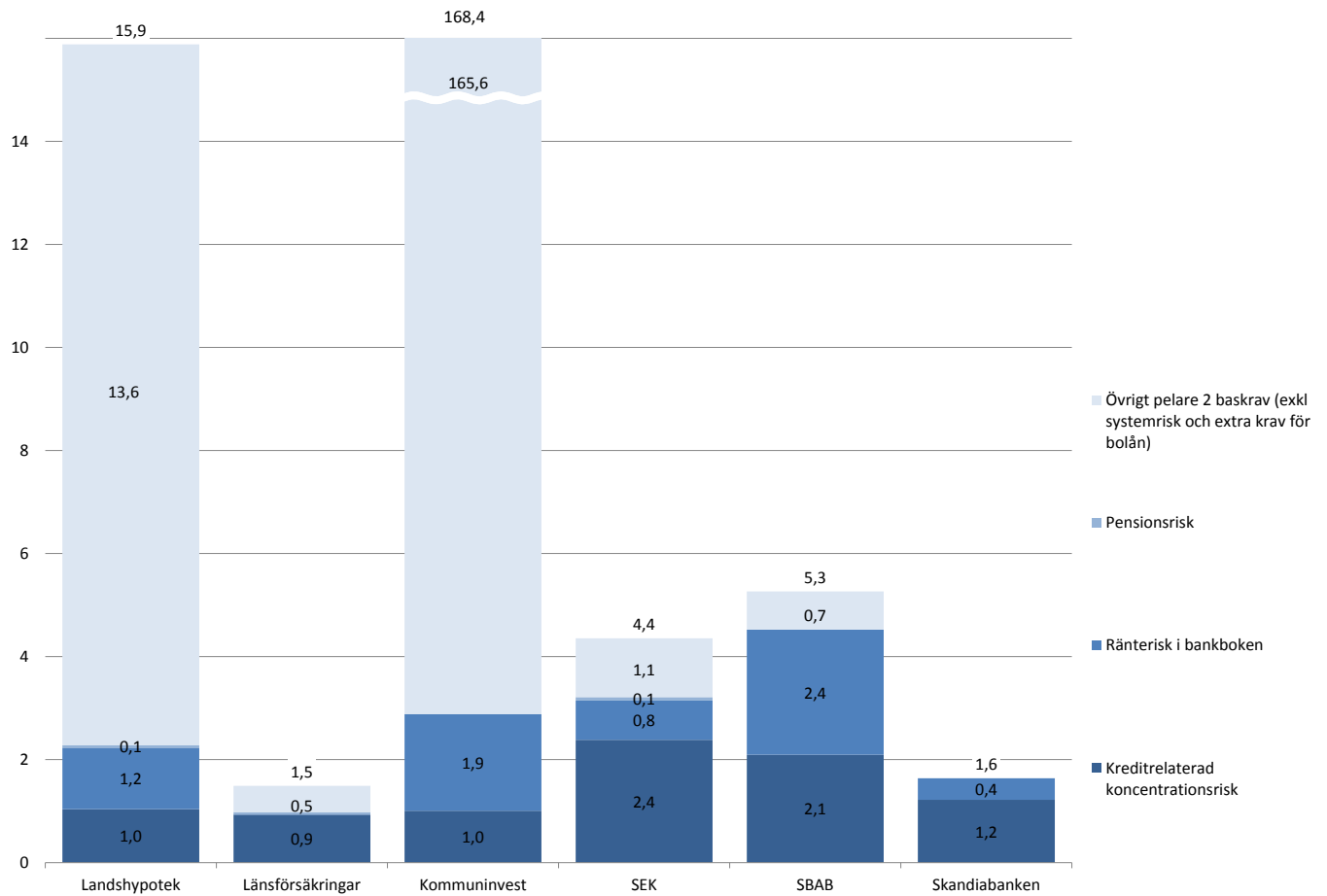
4 Kärnprimärkapitalkrav, sex övriga företag som redovisas i denna promemoria (i procent av riskexponeringsbelopp)

5 Kapitalkrav pelare 2, fyra storbanker, exklusive systemrisk och kapitalkrav för svenska och norska bolån (i procent av riskexponeringsbelopp)

6 Kapitalkrav pelare 2, sex övriga företag som redovisas i denna promemoria, exklusive kapitalkrav för svenska och norska bolån (i procent av riskexponeringsbelopp)

Tabell 1 Komponenter i företagens kapitalkrav i miljoner kronor

Tabell 1 Komponenterna i de tio företagens kapitalbehov i miljoner kronor

	Nordea	SEB	SHB	Swedbank	Lands- hypotek	Länsför- säkringar	Kommun- invest	SEK	SBAB	Skandia	Summa	Andel av totalt kapitalkrav (%)
Minimikrav (8 %)	99 051	48 866	40 723	32 668	1 248	5 150	238	6 707	3 344	1 877	239 871	34
Kapitalkonserverings- buffert (2,5%)	30 954	15 270	12 726	10 209	390	1 609	75	2 096	1 045	587	74 960	10
Kreditrelaterad koncentrationsrisk	5 778	2 900	3 978	3 108	162	599	30	1 998	875	286	19 714	3
Ränterisk i bankboken	1 585	4 220	3 255	2 687	186	3	56	638	1 015	98	13 743	2
Pensionsrisk	2 737	5 100	1 572	0	8	30	0	56	0	0	9 503	1
Löptidsjusteringar i IRK- modeller	3 957	2 740	2 843	1 045	0	0	0	0	0	0	10 585	1
Övriga kapitalkrav pelare 2, exkl. systemrisk och bolånerelaterade krav	39 436	3 402	4 294	2 564	2 121	328	4 935	959	310	0	58 350	8
Risikoviktsgolv bolån Sverige (25 %)	18 100	15 682	27 843	34 950	1 032	5 077	-	-	7 940	-	110 624	15
Kapitalkrav norska bolån	5 901	12	1 947	5	-	-	-	-	-	-	7 865	1
Kontracyklisk kapital- buffert	8 955	5 728	6 120	5 295	312	1 283	29	1 163	829	468	30 180	4
Systemrisk i pelare 2 (2 %)	24 763	12 216	10 181	8 167	-	-	-	-	-	-	55 327	8
Systemrisikbuffert (3 %)	37 144	18 325	15 271	12 251	-	-	-	-	-	-	82 990	12
Överskjutande kapitalkrav enligt Basel 1-golv (3)	-	-	-	-	-	-	-	-	384	-	384	0
Totalt kapitalkrav	278 361	134 461	130 752	112 948	5 459	14 080	5 363	13 617	15 741	3 315	714 096	100
<i>Kapitalkrav enl Basel 1-golv (3)</i>	<i>159 409</i>	<i>89 774</i>	<i>102 848</i>	<i>76 867</i>	<i>4 465</i>	<i>12 880</i>	<i>-</i>	<i>7 067</i>	<i>15 741</i>	<i>-</i>	<i>469 051</i>	

(3) En kapitalplaneringsbuffert, som ej specificeras här, tillkommer utöver Basel 1-golvet men särredovisas i diagram 2 för SBAB.

Beskrivning av beräkningarna

Beräkningarna av kapitalkraven avser det fjärde kvartalet 2017 och redovisas på gruppnivå. Kapitalkraven i pelare 2 baseras på FI:s samlade kapitalbedömning år 2017. För majoriteten av företagen inkluderar detta kapitalpåslag för de ställningstaganden om företagsriskviker som redovisas i *FI:s tillsyn över bankernas beräkningar av riskviker för företagsexponeringar*³.

Företagen har gjort olika val avseende hantering av vinst under innevarande år i beräkningen av kapitaltäckningsgraden. Detta innebär att kapitalbasen för de olika företagen i denna promemoria kan vara såväl inklusive som exklusive den vinst som upparbetats under året.

Av de 10 företag som redovisas i denna promemoria omfattas åtta av Basel 1-golvet: de fyra storbankerna, Landshypotek, Länsförsäkringar, SBAB och SEK. Kommuninvest och Skandiabanken använder inte interna modeller och omfattas därmed inte av golvet. Kapitalkravet enligt Basel 1-golvet beskrivs närmare nedan samt i *Finansinspektionens hantering av Basel 1-golvet*⁴.

Beräkningarna i denna promemoria baseras på till FI inrapporterad data. Rapporteringen inkom till FI den 12 februari 2018. Avrundningar i redovisade delar av kapitalkraven kan medföra att totalen skiljer sig från summan av delarna. Beräkningar av storleken på de olika komponenterna i kapitalkravet har gjorts enligt nedan.

Kapitalkrav i pelare 2, exklusive systemrisk och kapitalkrav för bolån. I detta dokument avspeglar pelare 2 FI:s samlade kapitalbedömning för varje enskilt företag.

Kapitalkravet i pelare 2, exklusive kapitalkrav för bolån och systemrisk, illustreras som ett aggregerat värde i diagram 1 till 4 och är uppdelat på fem olika komponenter i de separata sammanställningarna i diagram 5 och 6. Dessa komponenter är kapitalkrav för *kreditrelaterad koncentrationsrisk, ränterisk i bankboken, pensionsrisk, löptidsjusteringar* och *övrigt pelare 2 baskrav*.

Övrigt pelare 2 baskrav omfattar alla övriga kapitalkrav inom pelare 2 som inte redovisas separat. Dessa omfattas inte av standardiserade och fullt ut gemensamma bedömningsmetoder, vilket är anledningen till att de inte specificeras ytterligare i denna promemoria. Här ingår bland annat vissa riskelement inom marknadsrisk och kreditrisk som inte hanteras inom ramen för pelare 1 samt i vissa fall kapitalkrav för brister i styrning, riskhantering och kontroll.

Den andel som ska täckas av kärnprimärkapital bestäms som huvudregel av den fördelning av kapitaltyp enligt pelare 1 inklusive buffertkraven förutom den kontracykliska kapitalbufferten som gäller för storbankerna respektive de

³ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15-13020.

⁴ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 13-13990.

övriga företagen. För några pelare 2 baskrav medräknas dock även kontracykliska kapitalbuffert på olika sätt.

Risikviktsgolv för bolån i Sverige. Riskviktsgolvet innebär att den genomsnittliga riskvikten för bolån i Sverige är fastställd till minst 25 procent. Vid beräkningen av det kapitalkrav som riskviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontracykliska buffertvärdet för Sverige. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

Kapitalkrav för bolån i Norge. Finanstilsynet i Norge har infört åtgärder under pelare 1 för bolåneexponeringar, vilka bidrar till högre riskvikter för norska banker. Svenska institut med bolåneexponeringar i Norge ska, istället för att implementera metoderna, hålla kapital under pelare 2 som motsvarar vad pelare 1-kravet skulle ge. Hur stort det tillkommande kapitalkravet blir är individuellt. Finanstilsynet i Norge har för sina inhemska banker beräknat att riskvikten för bolåneexponeringar kommer uppgå till mellan 20 och 25 procent.

Vid beräkningen av det kapitalkrav som riskviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontracykliska buffertvärdet för Norge. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

Systemrisk i pelare 2. 2 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Systemrisikbuffert. 3 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kontracyklisk kapitalbuffert. Från och med den 19 mars 2017 tillämpar Sverige en kontracyklisk buffert om 2,0 procent. Övriga EES-länders kontracykliska buffertvärden inkluderas i analysen i takt med att dessa träder i kraft⁵.

Det företagsspecifika buffertvärdet har uppskattats på basis av inrapporterad data enligt de EU-gemensamma instruktionerna för rapportering (COREP). För att beräkna det företagsspecifika buffertvärdet multipliceras andelen berörda kreditexponeringar enligt ovan med det kontracykliska buffertvärdet.

I enlighet med 6 kap. 5 § lag (2014:966) om kapitalbuffertar gäller även för Sverige full reciprocitet för icke-EES länder, så länge den kontracykliska bufferten för landet är lägre än 2,5 procent och FI inte beslutat annat i enlighet med 7 kap. 4 § och 5 §.

Kapitalkonserveringsbuffert. 2,5 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

---

⁵ För en översikt över de aktuella kontracykliska buffertvärdena, se ESRB:s hemsida: https://www.esrb.europa.eu/national_policy/ccb/all_rates/html/index.en.html

Kapitalplaneringsbuffert. FI:s stresstester för 2017 i syfte att bestämma kapitalplaneringsbufferten har visat att kapitalplaneringsbufferten inte överstiger 2,5 procent för någon av de tio företagen. Något buffertkrav utöver kapitalkonserveringsbufferten har därmed inte ålagts något av företagen. Metoden beskrivs närmare i *Stresstest för bedömning av kapitalplaneringsbuffert*⁶ och *Kapitalkrav för svenska banker*⁷.

Basel 1-golvet. Enligt svensk lag utgör Basel 1-golvet ett minimikapitalkrav beräknat i svenska kronor och gäller för företag som använder interna modeller för att bestämma kapitalbaskraven för kreditrisk och/eller operativ risk. Enligt Basel 1-golvet ska företagen ha en kapitalbas som alltid uppgår till minst 80 procent av det minsta totala kapitalbasbelopp som företagen skulle ha varit skyldiga att upprätthålla enligt Basel 1-överenskommelsen. Utöver detta gäller att en av FI justerad kapitalplaneringsbuffert adderas till Basel I-golvet. Den justerade kapitalplaneringsbufferten ges av stresstester och presenteras endast i fall där Basel 1-golvet är det bindande kapitalkravet.

Definition av kapitalbasen har ändrats i CRR och CRD 4 jämfört med Basel 1-överenskommelsen. I syfte att tillämpa Basel 1-golvet ska kapitalbasen justeras enligt artikel 500.4 i CRR. Justeringen syftar till att neutralisera den påverkan som det förväntade förlustbeloppet, framräknat med den interna modellen för kreditrisk, har på kapitalbasens storlek. I denna promemoria illustreras kapitalbasen utan justering enligt artikel 500.4 i CRR vilket får till följd att den inte, fullt ut, går att jämföra mot Basel 1-golvet.

---

⁶ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15-11526

⁷ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 14-6258